

archiets Fællessforfatning — da kunde dette let give Anledning til den Misforstaaelse, som om der mellem Danmark og Island ikke fandtes andet Baaend, end dettes Trang til et Pengetilskud, saa at Island altsaa kunde gjøre, hvad det vilde, saafremt det kunde undvære dette Tilskud. Rigsdagens Samtykke maa altsaa gives directe, men kun i Form af en samlet Beslutning, hvorved det formeentlig med tilstræffelig Tydelighed er udtrykt, at den ikke bør befatte sig med Forfatningens Enkeltheder og Spørgsmaalet om disses større eller mindre Hensigtsmæssighed. Ligesom det nemlig tør forudsættes, at Regjeringen og Althinget vilde være bedst fittede til at skønne, hvad der i saa Henseende er tjenligt for Island, saaledes vil det sikkert lette Forfatningens Gjennemførelse og Befolningens Tilslutning til samme, naar det fastholdes — paa den ene Side, at det er Kongen, som i sidste Instants afgjør, hvorvidt han kan søie sig efter Islændernes Disses, — og paa den anden Side, at det kun er med dem, han skal forhandle om Forfatningens reale Indhold, medens den danske Rigsdag kun har at vaage over, at den ikke overskrider sine rette Grændser til Præjudice for Danmark og Grundloven.

Med Udførelsen af Forfatningsloven for Islands særlige Anliggender er den Betingelse opfyldt, hvorefter Grundlovens fuldstændige Gjennemførelse paa Island har været udsat, og det er formeentligen Rigsdagens Pligt at paase, at der — enten gennem Forfatningen eller samtidig med sammes Udførelse — ogsaa i formel Henseende foranstalles det Fornødne for at sikkre vore islandske Brødre den fulde Nydelse af den Frihed og Eighed, Grundloven hjemler alle Rigets Borgere. Naar Island, — som det med Føie er udtalt i det fra Folkethinget modtagne Lovudkast — i „alle almindelige Statsanliggender fremdeles er Rigets almindelige Lovgivnings- og Bevillingsmyndighed undergivet“, saa følger deraf, efter almindelige statsretlige Grundsætninger, at Islænderne maa anses for berettigede til at fordrø en passende Deeltagelse i Rigets Repræsentation, og der kan ikke være nogen Tvivl om, at, naar en saadan Begjæring fremkommer, vil den blive opfyldt, hvilket selvfølgelig kun kan skee ved en af

Rigsdagen vedtagen, af Kongen stadfæstet Lov. Islænderne have imidlertid hidtil ikke tilkjendegivet noget Dunst om en saadan Deeltagelse, og den Formodning, hvorfra den grundlovgivende Rigsforsamling i denne Henseende udgik, har saaledes vist sig at være rigtig. Men ligesom man dengang ikke vilde paatvinge Islænderne en saadan Reresret, paa samme Tid, som man dog holdt dem Afdgangen dertil aaben, saaledes bør begge disse Hensyn opretholdes ogsaa i Fremtiden, og det foreslaaes derfor, ved at gjentage det tidligere Forbehold af Islands Ret, tillige gennem nærværende Lov at give Island en udtryffelig Tilfikkering om, at Afgjørelse af dette Spørgsmaal kun kan skee med Althingets Samtykke. I det Rigsdagen saaledes vil komme til fremdeles, som hidtil, ogsaa for Islands Vedkommende at deeltage i Lovgivningsmagten over alle almindelige Anliggender, vil det, efter den store Udstrækning, der er given dets særlige Anliggender, kun være undtagelsesvis, at de om Rigets almindelige Anliggender udfærdigede Love ville faae umiddelbar Anvendelse paa selve Island (s. Ex. Love om Indfødsrets Meddelelse). Da der imidlertid ikke bør kunne være Tvivl om, for hvilke Loves Vedkommende dette er Tilfældet, foreslaaes det, at selve Loven derom skal indeholde en udtryffelig Tilkjendegivelse, og at de i saa Fald skulle bekendtgjøres paa Island ikke blot i det danske, men ogsaa i det islandske Sprog.

I det Udvalget nu skal gaae over til at drøfte det finansielle Spørgsmaal, som spiller saa stor en Rolle i denne Sag, er der den største Opfordring til eftertryffeligen at hævde, at Rigsdagen ikke er bunden ved de Formentinger, Paastaaender og mere eller mindre betingede Tilfagn, som ere fremkomne under de hidtil — baade i Kjøbenhavn og paa Island — derom førte Forhandlinger. Rigsdagen har i denne Henseende frie Hænder, og den kan saameget mindre søie sig præjudiceret ved Regjeringens forskellige Udtalelser, som disse, baade i Indhold og i Form, baade med